Myndigheten för yrkeshögskolan

Konsekvensutredning av förslag till nya föreskrifter för yrkeshögskolan

Innehåll

1. Problemet och syftet med regleringen 2
Bakgrund ... 2
Behov av nya föreskrifter ... 2
1.1 Ansökan om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan ... 3
1.2 Ansökan om statsbidrag eller särskilda medel ... 3
Fördelning av statsbidrag och särskilda medel ... 3
Beräkning av statsbidrag och särskilda medel ... 4
Verkställighet av bestämmelserna i 5 kap. YHF ... 4
1.3 Krav på utbildningsanordnaren och utbildningen ... 4
1.3.1 Utbildnings- och kursplaner ... 5
1.3.2 Lämnande av uppgifter om utbildningsanordnares avtal med någon annan för utförande av uppgifter inom utbildningen (entreprenad) ... 5
1.3.3 Ansökan om undantag från ledningsgruppens sammansättning ... 5
1.3.4 Examensbevis och utbildningsbevis ... 6
1.4 Anstånd och studieuppehåll ... 6
1.5 Anmälan om ändrade förhållanden ... 6
1.6 Uppgiftslämnande till myndigheten ... 6

2. Alternativa lösningar 6

3. Berörda aktörer 7

4. Konsekvenser för utbildningsanordnarna 8
4.1 Ansökan om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan och ansökan om statsbidrag eller särskilda medel ... 8
4.2 Anmälan om ändrade förhållanden ... 9
4.3 Uppgifter om entreprenad ... 10
4.4 Ansökan om undantag från ledningsgruppens sammansättning ... 10

5. Konsekvenser för små utbildningsanordnare 11

6. Konsekvenser för myndigheten 11

7. Konsekvenser för konkurrensförhållanden 12

8. Övriga konsekvenser 13

9. Överensstämmelse med EU-rätten 13

10. Ikraftträdande och informationsinsatser 13

11. Hur föreskrifterna ska utvärderas 13

12. Sammanfattning 14

Postadress: Box 145, 721 05 Västerås
Besöksadress: Ingenjör Bååths gata 19, 722 12 Västerås
Webbadress: myh.se
Telefon: 010-209 01 00 (vx)

1. Problemet och syftet med regleringen

Bakgrund

Under 2026 antog riksdagen ändringar i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan (YHL) och därefter beslutade regeringen om ändringar i förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan (YHF). Det är den största förändringen av regelverket sedan yrkeshögskolan infördes för 16 år sedan.

Förändringarna tydliggör ansvar och krav på utbildningsanordnare och utbildningar. De innebär också tydligare föreskriftsmandat för Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH).

Regelförändringarna får effekt i flera steg, vilket dels beroende på två olika ikraft-trädanden (1 juni 2026 och 1 april 2027), dels på grund av övergångsbestämmelser.

Sammanfattning av regeländringarna som beslutats.

- **Tydliggjort ansvar för utbildningsanordnare**. Det nya regelverket definierar vem som är utbildningsanordnare och förtydligar ansvaret det medför.
- **Skärpta krav på utbildningsanordnaren.** Utbildningsanordnaren ska uppfylla tillkommande krav på ekonomisk ställning och personer med väsentligt inflytande i verksamheten omfattas av prövning i vissa delar. Utbildningsanordnaren ska anmäla förekomsten av entreprenadförhållanden samt anmäla ändrade förhållanden.
- **Nya krav vid ansökan**. Ansökan måste göras av en behörig företrädare och uppgifterna i ansökan ska lämnas på heder och samvete.
- **Nya krav på utbildningens innehåll.** Bland annat införs krav på att utbildningar som är program ska bestå av lärande i arbete på en arbetsplats minst en fjärdedel av utbildningstiden. Vissa utbildningar undantas från kravet.
- **Utökade möjligheter till ingripanden och överklagande.** Regelverket ger fler möjligheter för MYH att återkalla beslut, stoppa eller återkräva statsbidrag och avslå ansökningar om statsbidrag i vissa fall.

MYH har idag flera författningar som konkretiserar och kompletterar regleringen i lag och förordning. Innehållet i dessa påverkas av regeländringarna. I och med att bestämmelser i lag och förordning ändras påverkas förutsättningarna för den kompletterande regleringen. Regeländringarna medför därför behov av att ändra, upphäva eller införa nya föreskrifter.

Behov av nya föreskrifter

Mot ovanstående bakgrund har myndigheten sett över sina gällande föreskrifter och identifierat behov av nya föreskrifter i enlighet med förslaget.

Översynen har också visat att bestämmelser som i dag är fördelade på flera olika författningar i stor utsträckning reglerar närliggande frågor och riktar sig till samma målgrupper.

Myndigheten föreslår därför att de nuvarande föreskrifterna ersätts av en samlad författning som meddelas med stöd av yrkeshögskoleförordningen. Syftet är att skapa en mer överskådlig, enhetlig och lättillgänglig reglering för utbildningsanordnare, studerande och andra berörda aktörer. En samlad författning bedöms även underlätta tillämpningen av regelverket samt myndighetens framtida förvaltning och uppdatering av föreskrifterna.

Denna konsekvensutredning redovisar skälen för förslaget och de konsekvenser som de föreslagna föreskrifterna kan medföra. Förändringarna omfattar även en omstrukturering och samordning av befintlig reglering. I de fall ändringarna enbart avser en sammanfogning, omstrukturering eller redaktionell anpassning av befintliga bestämmelser utan materiella förändringar, bedöms inga ytterligare konsekvenser uppkomma utöver vad som beskrivs i denna konsekvensutredning. Dessa ändringar syftar till att skapa en mer enhetlig och lättillgänglig reglering och påverkar inte de berörda aktörernas rättigheter eller skyldigheter i sak.

I de delar förslaget innebär materiella nyheter eller stora förändringar redovisas och motiveras dessa särskilt i denna konsekvensutredning.

1.1 Ansökan om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan

Genom föreskrifterna upphävs Myndigheten för yrkeshögskolans föreskrifter och allmänna råd (MYHFS 2020:5) om ansökan om att anordna utbildning inom yrkeshögskolan. Bestämmelserna samlas i stället i en gemensam författning för yrkeshögskolan, vilket innebär en mer samlad och överskådlig författningsstruktur.

Ändringarna i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan och yrkeshögskoleförordningen (2009:130) medför att vissa bestämmelser i de nuvarande föreskrifterna behöver anpassas till den nya regleringen. I övrigt görs en översyn av innehållet för att säkerställa att det är ändamålsenligt, tydligt och lättillgängligt för den sökande.

Syftet är att tydliggöra vilka uppgifter som ska lämnas i en ansökan om att en utbildning ska få ingå i yrkeshögskolan. Genom föreskrifterna skapas förutsättningar för att ansökningar innehåller de uppgifter som myndigheten behöver för att kunna pröva ansökan i enlighet med gällande regelverk. Regleringen syftar därmed till att bidra till en rättssäker, effektiv och likvärdig handläggning av inkomna ansökningar.

1.2 Ansökan om statsbidrag eller särskilda medel

Från och med den 1 april 2027 får MYH enligt 5 kap. 12 § förordningen om yrkeshögskolan meddela föreskrifter om fördelning och beräkning av statsbidrag och särskilda medel samt verkställighet av bestämmelserna i 5 kap. YHF.

I likhet med förslaget för ansökan om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan är syftet att tydliggöra vilka uppgifter som ska lämnas i en ansökan om att en utbildning ska tilldelas statsbidrag eller särskilda medel. Syftet är också att tydliggöra att myndighetens bedömning inte bara baseras på ansökan, utan också på myndighetens analys av arbetslivets kompetensbehov eller av om utbildningen avser ett behov av kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället.

Bestämmelserna är nya men innebär ingen förändring i sak i förhållande till den bedömning som görs i dag och som framgår ansöknings-formulär och bedömningshandböcker samt den information som framgår av myndighetens webbplats. Genom föreskrifterna skapas förutsättningar för att ansökningar innehåller de uppgifter som myndigheten behöver för att kunna pröva ansökan i enlighet med gällande regelverk. Regleringen syftar därmed till att bidra till en rättssäker, effektiv och likvärdig handläggning av inkomna ansökningar.

Fördelning av statsbidrag och särskilda medel

De kriterier som anges i 5 kap. 5 § YHF är på övergripande nivå i form av arbetslivets kvalitativa och kvantitativa behov, arbetslivets finansiering och geografisk placering.

Kriterierna fångar enligt myndighetens mening yrkeshögskolans kännetecken och innebörden av kriterierna specificeras redan genom övriga bestämmelser i lagen och förordningen om yrkeshögskolan. Myndigheten bedömer att det för närvarande inte finns behov av att lägga till kriterier utöver de som anges i förordningen.

Myndigheten föreslår dock att det i föreskrifterna anges att myndighetens analys avseende arbetslivets kompetensbehov ska ligga till grund för bedömningen, utöver vad som framgår av ansökan. För en utbildning som syftar till att utveckla eller bevara kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället föreslås på motsvarande sätt att myndighetens analys av ett sådant behov ligga till grund för bedömningen, utöver vad som framgår av ansökan.

Förslaget tillför inte något nytt urvalskriterium utan preciserar hur arbetslivets behov och lämplig geografisk fördelning ska bedömas. Analysen är således ett verktyg för att tillämpa de principer som redan anges i författningen. Det framgår också av myndighetens handböcker att myndighetens analysunderlag ligger till grund för bedömningen, utöver det som framgår av ansökan. Förslaget innebär därför inte heller en förändring mot hur bedömningen sker idag.

Syftet med föreskrifterna är att tydliggöra för sökanden att myndighetens bedömning inte bara baseras på vad som framgår av ansökan utan även på annat underlag.

Myndigheten föreslår slutligen att det anges att det finns bestämmelser om fördelningen av bidrag i 5 kap. i förordningen. Detta görs som en upplysningsbestämmelse, alltså en information om överordnad reglering.

Beräkning av statsbidrag och särskilda medel

Av 5 kap. 6 § YHF följer att myndigheten vid beräkningen särskilt ska beakta de faktiska kostnaderna för utbildningen och hur det samlade ekonomiska ansvaret fördelas mellan staten, arbetslivet och andra finansiärer. Med beräkning avses regler om hur bidragets storlek bestäms, vilka underlag som ska ligga till grund för beräkningen och hur olika kostnader eller bidragsposter ska beaktas.

Myndigheten bedömer att det för närvarande inte finns behov av att närmare reglera beräkningen genom föreskrifter och avser därför inte att utnyttja bemyndigandet i denna del.

Verkställighet av bestämmelserna i 5 kap. YHF

Myndigheten föreslår att statsbidrag och särskilda medel ska betalas ut efter rekvisition. Förordningen anger att statsbidrag och särskilda medel betalas ut av myndigheten till utbildningsanordnaren men reglerar inte något rekvisitionsförfarande. En föreskrift om att utbetalning ska ske efter rekvisition bedöms därför kunna meddelas med stöd av bemyndigandet i 5 kap. 12 § YHF att meddela föreskrifter om verkställigheten av bestämmelserna i 5 kap.

Rekvisitionen ska innehålla de uppgifter och ges in på det sätt som myndigheten bestämmer.

1.3 Krav på utbildningsanordnaren och utbildningen

Detta avsnitt behandlar föreskrifternas bestämmelser om krav på utbildningsanordnaren och utbildningen. Bestämmelserna reglerar bland annat utbildnings- och kursplaner, utbildningsanordnares uppgiftsskyldighet vid entreprenad, ledningsgruppens sammansättning samt utfärdande av examens- och utbildningsbevis. Regleringen syftar

till att tydliggöra utbildningsanordnarens ansvar och de krav som gäller för att utbildningen ska kunna anordnas i enlighet med lagen och förordningen om yrkeshögskolan.

1.3.1 Utbildnings- och kursplaner

Genom föreskrifterna upphävs Myndigheten för yrkeshögskolans föreskrifter (MYHFS 2009:1) om kursplaner i yrkeshögskolan. Bestämmelserna samlas i stället i en gemensam föreskrift för yrkeshögskolan, vilket innebär en mer samlad och överskådlig författningsstruktur.

1.3.2 Lämnande av uppgifter om utbildningsanordnares avtal med någon annan för utförande av uppgifter inom utbildningen (entreprenad)

Bestämmelsen är ny och innebär att en utbildningsanordnare som har ingått avtal med någon annan om att utföra uppgifter inom utbildningen (entreprenad) ska lämna uppgifter om detta till MYH. Av förarbetena[1] framgår att begreppet utbildning ges en vid innebörd och omfattar inte endast undervisning utan även ansvar för ekonomiska och juridiska aspekter av utbildningsverksamheten. Förordningen innehåller däremot inte närmare bestämmelser om vilka uppgifter som ska lämnas, när uppgiftsskyldigheten ska fullgöras eller i vilken form uppgifterna ska lämnas.

Syftet är att skapa en enhetlig och förutsebar reglering av uppgiftslämnandet vid entreprenad. Genom att närmare ange vilka uppgifter som ska lämnas samt när och hur detta ska ske får utbildningsanordnarna tydligare vägledning om sina skyldigheter. Samtidigt får myndigheten tillgång till de uppgifter som behövs för att utöva tillsyn och följa upp att utbildningarna genomförs i enlighet med regelverket. Föreskrifterna förväntas därmed bidra till en mer effektiv administration, minskat behov av kompletteringar och bättre förutsättningar för en rättssäker och likvärdig hantering.

1.3.3 Ansökan om undantag från ledningsgruppens sammansättning

I 4 kap. YHF finns bestämmelser om ledningsgruppens sammansättning, bland annat vilka företrädare som ska ingå i ledningsgruppen. För vissa utbildningar får MYH efter ansökan besluta om undantag från kraven på ledningsgruppens sammansättning eller medge en annan sammansättning för utbildningar inom smala yrkesområden. Myndigheten får meddela föreskrifter om sådana ansökningar.

MYH har inte tidigare meddelat föreskrifter som närmare reglerar innehållet i ansökningar om undantag från bestämmelserna om ledningsgruppens sammansättning. De föreslagna bestämmelserna utgör därför en ny reglering

Bestämmelserna innebär inte att nya materiella krav ställs för att undantag ska kunna medges. De tydliggör i stället vilka uppgifter som ska lämnas för att myndigheten ska kunna bedöma om förutsättningarna för undantag är uppfyllda och om ledningsgruppen, trots den avvikande sammansättningen, har förutsättningar att fullgöra sina uppgifter enligt 4 kap. 4 a § YHF.

Förslaget bedöms leda till mer fullständiga och enhetliga ansökningar om undantag från bestämmelserna om ledningsgruppens sammansättning, vilket kan bidra till en mer effektiv och förutsebar handläggning.

[1] Regeringens proposition 2025/26:173 Framtidens yrkeshögskola s. 29.

1.3.4 Examensbevis och utbildningsbevis

Genom föreskrifterna upphävs Myndigheten för yrkeshögskolans föreskrifter och allmänna råd (MYHFS 2023:4) om lämnande av uppgifter om studerande och studieresultat för utbildningar inom yrkeshögskolan samt om bilagan till examensbevis. Regleringen samlas i stället i en gemensam föreskrift för yrkeshögskolan, vilket innebär en mer samlad och överskådlig författningsstruktur.

Ändringarna i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan och förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan (YHF) medför att vissa bestämmelser i de nuvarande föreskrifterna behöver anpassas till den nya regleringen. Det rör främst förändringen i 4 kap. YHF att det är utbildningsanordnaren som ska utfärda examens- och utbildningsbevis och inte ledningsgruppen. I övrigt görs en översyn av innehållet för att säkerställa att det är ändamålsenligt, tydligt och lättillgängligt både för den som anordnar en utbildning och för de studerande.

1.4 Anstånd och studieuppehåll

Genom föreskrifterna upphävs Myndigheten för yrkeshögskolans föreskrifter (MYHFS 2019:4) om anstånd med studier och studieuppehåll. Regleringen samlas i stället i en gemensam författning för yrkeshögskolan, vilket innebär en mer samlad och överskådlig författningsstruktur.

1.5 Anmälan om ändrade förhållanden

En ny bestämmelse har införts i förordningen om yrkeshögskolan som innebär att utbildningsanordnare ska anmäla ändrade förhållanden som kan påverka rätten att anordna utbildning och erhålla statsbidrag eller särskilda medel. Bestämmelsen reglerar emellertid inte närmare vilka uppgifter en sådan anmälan ska innehålla, när anmälan ska göras eller hur den ska utformas.

Syftet med föreskrifterna är att skapa en enhetlig och förutsebar reglering av anmälningsskyldigheten. Genom att närmare ange vilka uppgifter som ska lämnas samt när och hur anmälan ska göras får utbildningsanordnarna tydligare vägledning om sina skyldigheter. Samtidigt ges MYH bättre förutsättningar att i rätt tid bedöma betydelsen av förändringar som kan påverka rätten att anordna utbildningen. Föreskrifterna förväntas därmed bidra till minskat behov av kompletteringar, en mer effektiv handläggning och en mer rättssäker och likvärdig hantering.

1.6 Uppgiftslämnande till myndigheten

Genom föreskrifterna upphävs Myndigheten för yrkeshögskolans föreskrifter och allmänna råd (MYHFS 2023:4) om lämnande av uppgifter om studerande och studieresultat för utbildningar inom yrkeshögskolan samt om bilagan till examensbevis. Regleringen samlas i stället i en gemensam författning för yrkeshögskolan, vilket innebär en mer samlad och överskådlig författningsstruktur.

2. Alternativa lösningar

Avsaknaden av närmare bestämmelser medför en risk för att ansökan, anmälan och uppgiftslämnande sker på olika sätt och med varierande innehåll. De uppgifter som lämnas kan vara ofullständiga eller sakna information. Detta kan leda till behov av kompletteringar, ökad administrativ belastning för såväl utbildningsanordnarna som myndigheten samt en mindre effektiv handläggning.

Ett alternativ är att inte meddela några föreskrifter. Detta skulle innebära att de frågor som regleringen avser att tydliggöra även fortsättningsvis får bedömas utifrån allmänt hållna bestämmelser. En sådan ordning riskerar att leda till osäkerhet om vilka uppgifter som ska lämnas och hur skyldigheterna ska fullgöras, vilket kan medföra varierande kvalitet på uppgifterna och ett fortsatt behov av administrativa och kostnadskrävande kompletteringar.

Ett annat alternativ är att ta fram vägledande material utan bindande verkan. Även om sådant material kan bidra till ökad tydlighet och ge stöd i tillämpningen saknar det den rättsliga verkan som krävs för att säkerställa en enhetlig och förutsebar tillämpning. Vägledningar kan inte ersätta behovet av bindande regler när det gäller vilka uppgifter som ska lämnas till myndigheten eller hur skyldigheter enligt författning ska fullgöras.

Ett ytterligare alternativ hade varit att behålla nuvarande struktur med flera separata föreskrifter som reglerar olika delar av regelverket. En sådan lösning skulle innebära att bestämmelser som riktar sig till samma målgrupper även fortsättningsvis är spridda över flera författningar. Detta riskerar att göra regelverket mindre överskådligt och svårare att tillämpa för utbildningsanordnare och andra berörda aktörer. Det kan även medföra att ändringar behöver genomföras i flera olika föreskrifter samtidigt, vilket gör regelverket mer svåröverblickbart och mindre effektivt att förvalta.

Genom att samla bestämmelserna i en gemensam författning skapas i stället ett mer sammanhållet, tydligt och lättillgängligt regelverk. Det underlättar för utbildningsanordnare att identifiera vilka krav som gäller och främjar en enhetlig tillämpning. Samtidigt skapas bättre förutsättningar för att löpande anpassa och utveckla regelverket i takt med förändringar i lagstiftning och verksamhet.

Mot denna bakgrund bedöms den föreslagna regleringen vara den mest ändamålsenliga lösningen. Föreskrifterna ger en tydlig och rättsligt bindande ram för vilka uppgifter som ska lämnas och hur skyldigheter enligt regelverket ska fullgöras. Att samla bestämmelserna i en gemensam föreskrift bidrar dessutom till ökad överskådlighet, förbättrad tillgänglighet och effektivare administration för såväl utbildningsanordnare som myndigheten. Sammantaget bedöms regleringen bäst tillgodose behovet av tydlighet, förutsebarhet och enhetlig tillämpning.

3. Berörda aktörer

De föreslagna föreskrifterna berör i första hand utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan som enligt förordningen om yrkeshögskolan är skyldiga att lämna uppgifter till MYH i samband med ansökan, anmälan eller annan rapportering. Berörda utbildningsanordnare omfattar kommuner, regioner, statliga universitet och högskolor, enskilda utbildningsföretag, stiftelser, ideella föreningar och andra juridiska personer som bedriver eller ansöker om att anordna utbildning inom yrkeshögskolan.

Under 2025 anordnades utbildning inom yrkeshögskolan av 226 utbildningsanordnare. Merparten av dessa utgörs av privata utbildningsanordnare, men även kommuner, regioner och statliga utbildningsanordnare omfattas. De privata utbildningsanordnarna bedrivs i olika associationsformer, såsom aktiebolag, stiftelser och föreningar. Föreskrifterna kan även beröra andra organisationer som avser att ansöka om att få ingå i yrkeshögskolan.

Föreskrifterna berör även MYH, som ansvarar för handläggning, bedömning och uppföljning av de uppgifter som lämnas. Genom tydligare krav på innehåll och utformning

av uppgiftslämnandet kan handläggningen effektiviseras och behovet av kompletteringar minska.

Även studerande och sökande till utbildningar inom yrkeshögskolan kan indirekt beröras av regleringen. Tydligare och mer enhetliga krav på utbildningsanordnarna bidrar till bättre förutsättningar för en rättssäker och effektiv myndighetsutövning samt till att utbildningarnas kvalitet kan följas upp och säkerställas.

De föreslagna föreskrifterna innebär även att bestämmelser som i dag finns i flera olika författningar samlas i en gemensam författning. Samtliga aktörer som tillämpar regelverket berörs därför av förändringen. Syftet är dock inte att utöka kretsen av skyldigheter för berörda aktörer utan att skapa ett mer sammanhållet, överskådligt och lättillgängligt regelverk. Detta bedöms underlätta såväl tillämpningen av bestämmelserna som förståelsen av de krav som gäller.

4. Konsekvenser för utbildningsanordnarna

Myndigheten bedriver ett kontinuerligt utvecklingsarbete avseende digitala system för ansökan, anmälan och uppgiftslämnande. Arbetet syftar till att skapa effektiva och användarvänliga processer för utbildningsanordnarna, vilket över tid kan bidra till att begränsa de administrativa konsekvenserna av de föreslagna föreskrifterna.

De föreslagna föreskrifterna innehåller till största delen bestämmelser som innebär förtydliganden, systematisering och närmare reglering av befintliga uppgiftsskyldigheter som framgår av YHL och YHF. Dessa delar bedöms inte medföra några tillkommande konsekvenser för utbildningsanordnarna. De konsekvenser som bedöms kunna uppstå är huvudsakligen hänförliga till bestämmelserna om ansökan om att få anordna utbildning inom yrkeshögskolan, anmälan om ändrade förhållanden och uppgifter om entreprenad. Föreskrifterna tydliggör hur bestämmelserna ska tillämpas, men medför inte några nya materiella skyldigheter utöver vad som redan följer av lag och förordning. Konsekvenserna av dessa bestämmelser behandlas i avsnitten nedan.

4.1 Ansökan om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan och ansökan om statsbidrag eller särskilda medel

De föreslagna föreskrifterna innebär att ansökan om att anordna utbildning inom yrkeshögskolan kommer att innehålla fler och mer detaljerade uppgifter än tidigare. Förändringarna följer av 1 kap. 2 och 3 §§ förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan och avser framför allt uppgifter om personer med ägarintressen eller andra betydande ekonomiska intressen i den sökande verksamheten.

För aktiebolag ska uppgifter lämnas om aktieägare med betydande innehav, inklusive namn, personnummer och storleken på innehavet. Därutöver ska samtliga sökande, oavsett associationsform, lämna uppgifter om personer som har ett betydande ekonomiskt intresse i verksamheten. Uppgifter om ägare och andra personer med betydande ekonomiska intressen utgör ett nytt inslag i ansökningsförfarandet. För vissa sökande kan det därför krävas att uppgifter inhämtas och sammanställs från flera olika källor samt att interna rutiner anpassas för att säkerställa att de efterfrågade uppgifterna kan tas fram och lämnas till myndigheten.

Kraven bedöms medföra en viss ökad administrativ belastning för sökandena. Belastningen består främst i att identifiera vilka personer som omfattas av bestämmelserna, samla in nödvändiga personuppgifter och säkerställa att uppgifterna är korrekta och aktuella. För sökande med en enkel ägar- och verksamhetsstruktur bedöms arbets-

insatsen vara begränsad, medan den kan vara något större för sökande med mer komplexa ägarförhållanden eller flera personer med ekonomiska intressen i verksamheten.

Den föreslagna bestämmelsen bedöms endast innebära en begränsad administrativ belastning. Utbildningsanordnarna behöver redan idag följa upp och bedöma om de förutsättningar som ligger till grund för beslutet om utbildningen fortfarande är uppfyllda. Regleringen tillför främst ett krav på att vissa förändrade förhållanden ska rapporteras till myndigheten. Detta innebär inte att något nytt ansvar att utreda eller kontrollera sådana förhållanden införs.

Uppgifterna som ska lämnas i ansökan behövs för att myndigheten ska kunna genomföra den prövning som följer av förordningen och säkerställa att underlaget för prövningen är tillräckligt, enhetligt och rättssäkert. De administrativa konsekvenser som uppstår bedöms därför vara proportionerliga i förhållande till syftet med regleringen.

Eftersom bestämmelserna om uppgifter om ägare och andra personer med betydande ekonomiska intressen är nya är det samtidigt svårt att med någon större säkerhet uppskatta de faktiska administrativa konsekvenserna för sökandena. Det saknas erfarenheter av hur omfattande utredningsarbete som kommer att krävas för olika typer av sökande och i vilken utsträckning de efterfrågade uppgifterna redan finns lätt tillgängliga i verksamheterna. Kostnaderna kan därför variera mellan olika sökande beroende på bland annat verksamhetens storlek, associationsform och ägarstruktur. Myndigheten avser att följa tillämpningen av bestämmelserna och de administrativa konsekvenser som uppkommer för sökandena för att vid behov kunna överväga ytterligare förtydliganden eller andra åtgärder som kan underlätta uppgiftslämnandet.

4.2 Anmälan om ändrade förhållanden

Föreskrifterna innehåller även närmare bestämmelser om anmälan av ändrade förhållanden som kan påverka rätten att anordna utbildning eller rätten till statsbidrag eller särskilda medel. Skyldigheten att anmäla sådana förändringar är ett nytt krav för utbildningsanordnarna genom ändringarna i YHF. Eftersom bestämmelsen avser händelser vars antal och omfattning varierar mellan olika utbildningsanordnare är det svårt att på förhand bedöma hur många anmälningar som kommer att göras eller vilka administrativa konsekvenser skyldigheten kommer att medföra. Den administrativa belastningen kommer att vara beroende av vilken typ av förändring som ska anmälas och vilken dokumentation som behöver tas fram i det enskilda fallet. För utbildningsanordnare som genomgår få eller inga förändringar bedöms konsekvenserna vara obetydliga, medan de kan bli större för anordnare som genomför organisationsförändringar eller andra förändringar som påverkar förutsättningarna för utbildningens genomförande.

Eftersom uppgifterna avser förhållanden som utbildningsanordnaren redan behöver ha kännedom om inom ramen för sin verksamhet bedöms den administrativa belastningen till följd av anmälningsskyldigheten vara begränsad. Tidsåtgången för att utreda, sammanställa och lämna en anmälan om ändrade förhållanden uppskattas till cirka 15–30 minuter per anmälan. Antalet anmälningar har uppskattats till cirka 50–100 per år utifrån att det, utifrån övriga bestämmelser i författningarna, inte bör kunna uppstå alltför många sådana förändringar. Den samlade tidsåtgången uppskattas därför till cirka 12,5–50 timmar per år för samtliga berörda utbildningsanordnare. Beräknat utifrån en administrativ kostnad om 500 kronor per timme motsvarar detta en sammanlagd kostnad om cirka 6 250–25 000 kronor per år.

Bestämmelsen syftar till att säkerställa att MYH får kännedom om förändringar som kan ha betydelse för utbildningens kvalitet eller förutsättningarna att anordna utbildningen. Kravet bedöms därför vara proportionerligt i förhållande till syftet med regleringen.

Myndigheten avser att följa upp tillämpningen av bestämmelsen efter att den har trätt i kraft. Uppföljningen ska bland annat omfatta antalet inkomna anmälningar, vilken typ av förändringar som anmäls samt de administrativa konsekvenser som uppkommer för utbildningsanordnarna. Erfarenheterna från uppföljningen kan vid behov ligga till grund för översyn av föreskrifterna eller kompletterande vägledning.

4.3 Uppgifter om entreprenad

Den föreslagna regleringen bedöms endast medföra en begränsad administrativ belastning. De uppgifter som ska lämnas avser entreprenadförhållanden som utbildningsanordnaren redan förfogar över inom ramen för sin verksamhet och som också följer av YHF. Regleringen tillför främst ett krav på rapporteringens omfattning. Detta innebär inte att något nytt ansvar att utreda eller kontrollera sådana förhållanden som rör entreprenad införs.

När det gäller uppgifter om entreprenad bedöms föreskrifterna innebära att utbildningsanordnarna behöver lämna mer strukturerade och fullständiga uppgifter än vad som i vissa fall sker i dag. Tidsåtgången för att ta fram och lämna dessa uppgifter uppskattas till cirka 1–2 timmar per ärende. Antalet ärenden har uppskattats till 100–200 per år med utgångspunkt i myndighetens erfarenheter av förekomsten av entreprenader inom yrkeshögskolan samt antalet ärenden som kan förväntas komma in under ett år. Den samlade tidsåtgången uppskattas därför till cirka 100–400 timmar per år för samtliga berörda utbildningsanordnare. Beräknat utifrån en administrativ kostnad om 500 kronor per timme motsvarar detta en sammanlagd kostnad om cirka 50 000–200 000 kronor per år.

4.4 Ansökan om undantag från ledningsgruppens sammansättning

Förslaget innebär att utbildningsanordnare som ansöker om undantag från kraven på ledningsgruppens sammansättning ska lämna vissa närmare angivna uppgifter till MYH. Uppgifterna avser främst förhållanden som utbildningsanordnaren redan har kännedom om, såsom uppgifter om utbildningen, utbildningens beslut samt skälen för det begärda undantaget och hur ledningsgruppen trots undantaget bedöms kunna fullgöra sina uppgifter.

Den administrativa belastningen bedöms därför vara begränsad. Tidsåtgången består huvudsakligen i att sammanställa och lämna uppgifterna i ansökan samt att motivera varför undantaget behövs. Eftersom antalet ansökningar om undantag bedöms vara förhållandevis lågt och uppgifterna redan finns tillgängliga hos utbildningsanordnaren bedöms kostnaderna som försumbara.

Sammanfattningsvis innebär de föreslagna föreskrifterna vissa ökade administrativa krav för sökande och utbildningsanordnare, främst genom krav på att lämna uppgifter i ansökan om personer med betydande ägarintressen eller andra ekonomiska intressen i verksamheten, anmäla ändrade förhållanden som kan påverka rätten att anordna utbildning samt lämna mer strukturerade uppgifter om entreprenad till MYH. Flera av dessa skyldigheter har sin grund i krav som redan följer av lagen och förordningen om yrkeshögskolan. Föreskrifterna syftar främst till att tydliggöra, komplettera och precisera vilka uppgifter som ska lämnas och på vilket sätt detta ska ske. Förslagen syftar till att ge

MYH ett mer enhetligt och tillräckligt underlag för prövning, uppföljning och tillsyn. Kostnaderna bedöms vara begränsade, även om de nya bestämmelsernas samlade konsekvenser ännu är svåra att bedöma. Sammantaget bedöms föreskrifterna vara proportionerliga i förhållande till syftet med regleringen, och myndigheten avser att följa upp de administrativa konsekvenserna efter ikraftträdandet.

5. Konsekvenser för små utbildningsanordnare

En stor andel av de utbildningsanordnare som anordnar eller ansöker om att anordna utbildning inom yrkeshögskolan utgörs av små och medelstora företag. De föreslagna föreskrifterna gäller samtliga utbildningsanordnare oavsett verksamhetens storlek och innehåller inte några särskilda krav som enbart riktar sig till mindre aktörer.

De administrativa konsekvenserna av föreskrifterna kan dock få något större relativ betydelse för små utbildningsanordnare, eftersom dessa ofta har mer begränsade administrativa resurser. De nya kraven avser främst att lämna uppgifter om personer med betydande ägarintressen eller andra ekonomiska intressen i verksamheten samt att anmäla ändrade förhållanden som kan påverka rätten att anordna utbildning eller påverka rätten till statsbidrag eller särskilda medel. För många mindre utbildningsanordnare bedöms det samtidigt vara fråga om verksamheter med enkla ägar- och organisationsstrukturer, vilket begränsar den praktiska arbetsinsatsen för att ta fram och lämna uppgifterna.

När det gäller skyldigheten att lämna uppgifter om entreprenad bedöms tidsåtgången vara begränsad och motsvara vad som krävs även för större utbildningsanordnare. Föreskrifterna innehåller inte heller några tekniska eller ekonomiska krav som förutsätter särskilda investeringar eller ny kompetens.

MYH tillhandahåller anordnarstöd, i form av vägledning, information och löpande stöd till utbildningsanordnare, detta bidrar till att minska den administrativa belastningen vid tillämpningen av regelverket. Stödet bedöms vara särskilt värdefullt för mindre aktörer, som ofta har begränsade resurser för regelbevakning och administration. Eventuella administrativa konsekvenser mildras vilket bedöms särskilt underlätta för mindre utbildningsanordnare med begränsade administrativa resurser.

Sammantaget bedöms föreskrifterna medföra vissa administrativa konsekvenser även för små och medelstora utbildningsanordnare. Konsekvenserna bedöms dock vara begränsade och proportionerliga i förhållande till syftet att säkerställa ett tillräckligt underlag för myndighetens prövning, uppföljning och tillsyn. Det har inte bedömts vara möjligt att uppnå syftet med regleringen genom mindre ingripande åtgärder eller genom särskilda undantag för små företag.

6. Konsekvenser för myndigheten

För MYH bedöms föreskrifterna inledningsvis medföra ett visst ökat resursbehov. De nya bestämmelserna om uppgifter om ägare och andra personer med betydande ekonomiska intressen, anmälan av ändrade förhållanden samt uppgifter om entreprenad innebär att fler uppgifter behöver granskas och bedömas inom ramen för myndighetens handläggning. Skyldigheten att anmäla ändrade förhållanden innebär dessutom en ny ärendetyp som myndigheten behöver hantera.

Det bör samtidigt framhållas att de materiella kraven i huvudsak följer av lag och förordning. Föreskrifterna konkretiserar främst vilka uppgifter som ska lämnas för att

myndigheten ska kunna bedöma att de författningsreglerade kraven är uppfyllda och fortsatt följs. Den ökade handläggningen är därför i första hand en följd av den bakomliggande regleringen, inte av föreskrifterna som sådana.

Tillgång till ändamålsenliga och relevanta uppgifter bidrar samtidigt till en mer träffsäker prövning och uppföljning av utbildningar. Föreskrifterna bedöms även bidra till genomförandet av myndighetens regeringsuppdrag2 och därmed stärka myndighetens möjligheter att förebygga felaktiga beslut och felaktiga utbetalningar samt att säkerställa att offentliga medel används i enlighet med regelverket. Tydligare krav på vilka uppgifter som ska lämnas ger myndigheten bättre förutsättningar att identifiera risker, säkerställa korrekta beslutsunderlag och minska risken för att statliga medel betalas ut på felaktiga grunder.

Om cirka 100–200 ärenden per år behöver handläggas till följd av de krav som följer av förordningen och varje ärende i genomsnitt medför en timmes handläggningstid, motsvarar detta ett ökat resursuttag om cirka 100–200 timmar per år. Den faktiska tidsåtgången är dock svår att bedöma eftersom bestämmelserna är nya och erfarenhet saknas av hur många ärenden som kommer att aktualiseras och hur omfattande utredningsåtgärder som kommer att krävas.

Det bör framhållas att det ökade resursbehovet huvudsakligen är en följd av de krav som införs genom förordningen. Föreskrifterna medför inte några ytterligare materiella krav utan tydliggör vilka uppgifter som behöver lämnas för att myndigheten ska kunna tillämpa och kontrollera efterlevnaden av förordningens bestämmelser.

Samtidigt bedöms föreskrifterna bidra till en mer enhetlig och effektiv handläggning genom att de uppgifter som ska lämnas till myndigheten tydliggörs och standardiseras. Mer fullständiga och strukturerade underlag kan minska behovet av kompletteringar och underlätta myndighetens prövning, uppföljning och tillsyn. Effektiviseringsvinsterna bedöms dock i första hand bestå i förbättrad kvalitet och en mer rättssäker handläggning snarare än i minskade personalkostnader. Sammantaget bedöms eventuella effektiviseringsvinster delvis uppväga det ökade resursuttaget.

7. Konsekvenser för konkurrensförhållanden

Föreskrifterna gäller samtliga utbildningsanordnare som ansöker om eller bedriver utbildning inom yrkeshögskolan och innehåller huvudsakligen bestämmelser om vilka uppgifter som ska lämnas till MYH. Föreskrifterna innebär inte några materiella krav på utbildningarnas innehåll eller hur verksamheten i övrigt ska anordnas.

Även om föreskrifterna medför vissa administrativa kostnader bedöms dessa vara begränsade och av sådan omfattning att de inte påverkar utbildningsanordnarnas konkurrensförutsättningar i någon nämnvärd utsträckning. Kraven gäller lika för samtliga utbildningsanordnare oavsett associationsform eller verksamhetens storlek.

Genom att tydliggöra vilka uppgifter som ska lämnas i ansökningar, anmälningar och uppgiftslämnande kan regleringen bidra till mer likvärdiga förutsättningar vid myndighetens prövning och tillsyn. Sammantaget bedöms föreskrifterna därför inte medföra några effekter på konkurrensförhållandena mellan utbildningsanordnarna.

[2] Myndigheten för yrkeshögskolans rapport Plan för att motverka felaktiga utbetalningar av stöd och bidrag, MYH 2026/2136.

8. Övriga konsekvenser

Vissa utbildningsanordnare är kommuner eller regioner. Föreskrifterna bedöms dock inte medföra någon inskränkning i den kommunala självstyrelsen. Bestämmelserna konkretiserar i huvudsak krav som följer av lag och förordning och avser förutsättningarna för att anordna utbildning inom yrkeshögskolan med statlig finansiering.

Föreskrifterna bedöms ha positiva effekter för rättssäkerheten genom att tydliggöra vilka uppgifter som ska lämnas till MYH och när dessa uppgifter ska lämnas. Detta kan bidra till en mer enhetlig tillämpning av regelverket och mer förutsebara bedömningar för utbildningsanordnarna.

Föreskrifterna stärker även myndighetens möjligheter att bedöma en entreprenads omfattning och betydelse för utbildningen samt att följa upp övriga förändringar som kan påverka förutsättningarna att anordna utbildningen. De förbättrar därmed förutsättningarna för myndighetens tillsyn och uppföljning.

Sammantaget bedöms föreskrifterna bidra till ökad transparens, rättssäkerhet och kvalitet inom yrkeshögskolan genom att ge myndigheten ett mer fullständigt och enhetligt underlag för prövning, uppföljning och tillsyn. Detta bidrar till att säkerställa att utbildningarna bedrivs i enlighet med gällande regelverk och med kvalitet.

9. Överensstämmelse med EU-rätten

Föreskrifterna avser administrativa bestämmelser och bedöms vara förenliga med unionsrätten. De omfattas inte av något krav på anmälan enligt EU-rättsliga regelverk.

Föreskrifterna genomför inte något EU-direktiv. De innehåller dock bestämmelser om Europass-kvalifikationstillägg i anslutning till Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2018/646 om Europass.

10. Ikraftträdande och informationsinsatser

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 april 2027. Föreskrifternas ikraftträdande föreslås sammanfalla med ikraftträdandet av merparten av de nya bestämmelserna i lag och förordning som beslutades i juli 2026. Eftersom föreskrifterna kompletterar och konkretiserar den överordnade regleringen bedöms det vara lämpligt att samtliga bestämmelser börjar tillämpas samtidigt.

Myndigheten har redan påbörjat informations- och kommunikationsinsatser med anledning av de kommande regeländringarna. På myndighetens webbplats lämnas löpande information om förändringarna i lag och förordning samt om det pågående arbetet med att ta fram kompletterande föreskrifter. Myndigheten för även en löpande dialog med utbildningsanordnare genom anordnardialoger och andra informationsinsatser. Därutöver erbjuds föreläsningar, webbinarier och stödinsatser inom ramen för myndighetens anordnarstöd. Sammantaget bedöms dessa åtgärder underlätta utbildningsanordnarnas anpassning till de nya bestämmelserna.

11. Hur föreskrifterna ska utvärderas

Effekterna av föreskrifterna kommer att följas upp inom ramen för myndighetens ordinarie verksamhet där myndigheten tar fram och beslutar om regelgivningsplaner. MYH kommer bland annat att följa antalet inkomna anmälningar om ändrade förhållanden, uppgifter om entreprenad och hur de nya bestämmelserna fungerar i praktiken. Erfarenheterna från

tillämpningen kommer att användas som underlag för att bedöma om föreskrifterna behöver justeras eller kompletteras.

12. Sammanfattning

Föreskrifterna innebär vissa ökade administrativa krav för utbildningsanordnarna, främst avseende anmälan om ändrade förhållanden och uppgiftslämnande om entreprenad. Den sammanlagda kostnaden för dessa uppgifter uppskattas till cirka 100 000–425 000 kronor per år för samtliga berörda utbildningsanordnare. Kostnaderna bedöms vara begränsade och avser huvudsakligen tid för att sammanställa och lämna uppgifter som utbildningsanordnarna redan har tillgång till inom ramen för sin verksamhet.

För MYH bedöms föreskrifterna inledningsvis medföra en ökad arbetsbelastning, men samtidigt skapa bättre förutsättningar för en enhetlig, effektiv och rättssäker prövning, uppföljning och tillsyn.

Föreskrifterna bedöms inte påverka konkurrensförhållandena mellan utbildningsanordnarna. De administrativa kraven gäller alla utbildningsanordnare och bedöms vara proportionerliga i förhållande till syftet med regleringen.

Sammantaget bedöms föreskrifterna bidra till ökad transparens, rättssäkerhet och kvalitet inom yrkeshögskolan genom att ge myndigheten ett mer fullständigt och enhetligt underlag för prövning, uppföljning och tillsyn. Föreskrifterna bedöms bidra till genomförandet av myndighetens regeringsuppdrag om att motverka felaktiga utbetalningar genom att säkerställa tillgång till relevanta och ändamålsenliga beslutsunderlag. Nyttan av regleringen bedöms därför överstiga de kostnader som den medför.